

OBED V OHROZENÍ

Fantastické příhody ze školy
pod hradem

Peter Bartonek

Ilustroval
Martin Ondrušek

OBED
V OHROZENÍ

OBED V OHROZENÍ

Fantastické příhody zo školy pod hradom

Peter Bartoněk

Text © Peter Bartoněk 2022
Ilustrácie © Martin Ondrušek 2022
Slovak edition © Vydavateľstvo SLOVART, spol. s r. o.,
Bratislava 2022

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto knihy sa nesmie reprodukovať ani šíriť v nijakej forme ani nijakými prostriedkami, či už elektronickými alebo mechanickými, vo forme fotokópií či nahrávok, respektíve prostredníctvom súčasného alebo budúceho informačného systému a podobne bez predchádzajúceho písomného súhlasu vydavateľa.

ISBN 978-80-556-5752-3

OBSAH

Kam zmizli kuchárky?	7
Obed bude	15
Pani učiteľka toho má akurát dosť	23
Záchranná skupina	31
Smraďoši	39
Diera na pančuchách a smrad v podzemí	48
Táňa má situáciu pevne v rukách	58
Kakauko	70
Nečakaný spojenec	79
Kmeň degustátorov	88
Podzemie je plné prekvapení	98
Bukéta	107
Nečakané stretnutie	115
Voda je riešenie	124
Kto skončí v peci?	131
Voda	140

KAM ZMIZLI KUCHÁRKY?

Kto vymyslel pondelok, musel byť padnutý na hlavu. Pondelky odjakživa bývali tými najhoršími dňami v týždni a to preto, že nasledujú po dvoch dňoch voľna. Človek musí skoro vstať, nemôže vylihovať či celý deň sa váľať v pyžame a nič nerobiť. Pondelok zamáva aj s tým, čo má smrť na jazyku.

Pondelkové ráno je ako rana lopatou po hlave. Človek leží v posteli, zazvoní otravný budík a zrazu „švác!“ Kým sa spamätá, ozve sa niečí hlas: „Dobré ráno! Ja som pondelok a ty sa budeš cítiť celý deň mizerne! Prajem ti hnusný deň!“ Ten škodoradostný hlas znie ako škrípanie hrdzavých nožníc. Je výsostne nepríjemný.

Aspoňže deti v škole pod hradným kopcom majú také fantastické pani kuchárky, ktoré každý pondelok varia čosi sladké, čo celý deň rozvoniava po chodbách, a preto sú pondelky v škole pod hradom o niečo znesiteľnejšie.

Deti sa šplhali do schodov k triedam. Niektoré vyzerali, akoby im pondelňajšie ráno skutočne dalo lopatou po hlave. Niektoré mali v očiach karpiny, ďalšie na brade zaschnutú zubnú pastu, no našli sa aj také, čo pôsobili vyrovnaným dojmom, boli umyté, správne oblečené a dokonca pripravené učiť sa.

„Ja by som chcela byť koňom,“ zívla Táňa, chudé dievča s plavými vlasmi. Práve skončila druhá hodina a pani učiteľka odišla z triedy. „Bola by som nádherným koňom. Lipicanom!“

„Aký je dnes deň?“ opýtalo sa dievča s ofinou cez oči a pozrelo z okna. Bolo pekne. Slnko príjemne hrialo.

„Ehm,“ zamyslel sa Bruno, chytil si čelo a zamračil sa. „Pondelok. Vážne! Dnes musí byť pon-

delok. Zabudol som si peračník, každý pondelok si ho zabúdam,“ povedal a pre istotu nazrel do tašky. Peračník chýbal.

„Cítite to?“ zavetrila Viola.

„Čo?! Čo máme cítiť?“ Táňa vyskočila zo svojho miesta a začala ňuchať ako poľovnícky pes.

„Nič necítim,“ obzeral sa Bruno, akoby molekuly vône bolo možné vidieť.

„Veď práve!“ Viola si brnkla po nose. „Nič nie je cítiť.“

„A to je dobré alebo zlé?“ opýtal sa zavalitý chlapec prežúvajúci obloženú žemľu.

„Každý pondelok je cítiť v škole voľačo sladké. To vie predsa každý. Pondelky sú bezmäsité dni,“ ozvalo sa dievča vedľa Violy a vystrúhalo grimasu. „Dúfam, že to nebudú rezance s tvarohom, fuj!“

„Sústredte sa!“ vyzvala ich Viola a vstala. Vetrila na všetky strany. Niečo, nebola si istá, čo presne, sa jej nepozdávalo. „Je to čudné,“ podotkla. „Necítim vôbec nič.“

Dievča vedľa nej nasalo vzduch nosom. „Na-ozaj! Skutočne nie je nič cítiť.“ Otočila sa a pozrela smerom na napchávajúceho sa spolužiaka. „Počuj, čo je dnes na obed?“

„Ehm,“ chlapec nechal žemľu žemľou a zamyslel sa. Vždy dokonale poznal jedálny lístok a bol azda jediný z triedy, kto sa oň zaujímal. „Slepačí vývar s rezancami, moravské koláčiky a čaj,“ odvetil.

„Ak nie je v škole nič cítiť, znamená to...“ Viola vyzerala ako detektív, ktorý čochvíľa odhalí odporný zločin, „... že pani kuchárky budú variť ešte nezačali, alebo...“

„... alebo varia niečo mimoriadne odporne, čo síce nepáchne, ale istotne hnusne chuti!“ prerušila ju spolužiačka, ktorá sa jedla v školskej jedálni nikdy ani len nedotkla.

„Kôprovú polievku. Blé!“ ozvala sa ďalšia a zatvárila sa, akoby sa mala povracať.

„Kôprová má byť až v stredu,“ podotkol znalec jedálneho lístka.

„Alebo vôbec nevaria,“ poznamenal Bruno. Tá predstava sa mu nepáčila. Mal rád pondelkové sladké obedy. Nevedel si predstaviť, že by obed nebol.

„Tak sa poďme pozrieť do kuchyne,“ navrhol Marek, ktorý doteraz načúval rozhovoru, pričom sa pokúšal zložiť aspoň jednu stranu Rubikovej kocky.

„Idem s tebou!“ vyhlásil chudý chlapec v lavici pred ním, ktorý na rozdiel od neho kocku dávno poskladal.

„Idem s vami,“ ozval sa Martin. Lenivo vstal zo stoličky a vybral sa k dverám.

Kým boli chlapci preč, ostatní vymýšľali, čo sa stalo v kuchyni. Jednou z teórií bolo, že kuchárky si omylom namiesto cukru nasypali do kávy sušené droždie, nafúklo ich a teraz poleťujú po kuchyni ako obrovské balóny a nevedia pristáť. Iba Táňa sa o dianie v kuchyni nezaujímalá. Tvárila sa, že je kôň, klusala pomedzi lavice, sem-tam zaerdžala.

Dvere na triede sa zrazu otvorili. Chlapci sa vrátili. Všetci v triede spozorneli.

„Takže?“ ako prvá sa spamätala Viola. „Boli ste v kuchyni?“

„Boli,“ odvetil Marek.

„A?“

„Vyzerá to tak, že dnes budeme bez obeda,“ poznamenal Martin a zamieril na svoje miesto.

„Super!“ potešilo sa dievča, ktoré z nevysvetliteľných dôvodov obedy nikdy nejedáva.

„Čo?!“ Bruno sa chytil za hlavu. „Dnes budem hladný?!“

„Môžeš si dať olovrant.“

„Olovrant som zjedol na desiatu.“

„Tak môžeš zjesť peráčnik,“ zasmialo sa dievča.

„Nemôžem. Peračník som si zabudol.“

„Ide o to,“ pokračoval Martin, „že v kuchyni nik nebol. Napriek tomu je všetko pripravené! Polievka sa varí, cesto s ovocnou náplňou a cukrovou posýpkou je nachystané, iba kuchárky chýbajú.“

„Možno si niekam odbehli,“ napadlo Viole.

„Istotne šli na kávu do tej novej kaviarne,“ ozvalo sa uštipačne dievča.

„To si nemyslím,“ prehovoril Marek a zamával varechou.

Všetci zhíkli. Tá varecha patrila šéfkuchárke. Nikdy ju neodkladala, nepúšťala z rúk. Bola ako jej predĺžená paža. Dokonca, keď odchádzala z práce, mala ju pod pazuchou. Skutočnosť, že chlanci našli jej varechu, neveštila nič dobré.

„Keď kuchárky nie sú v kuchyni,“ zamyslelo sa dievča v bielej blúzke, „kde sú?“

„Netuším,“ odvetil Marek.

Zazvonilo. Pani učiteľka sa vrátila do triedy.

OBED BUDE

Tretia hodina sa niesla v duchu počtov. Bola matematika. Ktosi rátal pri tabuli, ostatní v lavici a Bruno v duchu počítal s tým, že dnes na obed ostane hladný.

„Nie!“ zúfalo zakvílil do ticha.

„Čo nie?“ opýtala sa ho pani učiteľka.

„Nevychádza mi to.“

„No, musíš sa viac snažiť,“ nahliadla mu do zošita. „Ak ti to nevychádza, niekde sa stala chyba,“ ukázala na koláčiky, ktoré nakreslil. „Teraz nemysli na koláčiky, ale na cvičenie číslo štyri na strane päťdesiat!“ povedala a prešla k druhej lavici.

Lenže Bruno nevedel prestať myslieť na koláčiky. A nebol sám.

Zrazu odkiaľsi priletel zložený papierik a dopadol na jeho lavicu. Roztvoril ho.

Čo urobíme s obedom?

Lístoček poslal znalec jedálneho lístka. Vyzeral smutne, akoby v duchu oplakával moravské koláčky. Bruno poslal lístoček ďalej. Koloval po triede a každý naň napísal, čo mu napadlo. Vznikla z toho zaujímavá konverzácia, ktorá vyzerala takto:

Čo urobíme s obedom?

Objednáme si pizzu?

Nemám tu peniaze.

V cvičení štyri po a) je výsledok 12???

Kto má požičať peniaze?

Áno! Pizzu! Salámovú na meno Zuzka!

Ja by som si dal drážkový perkelt.

Ja by som si dala akýkoľvek perkelt.

Čo je to perkelt?

Zazvonilo. Matematika sa skončila. V cvičení štyri po a) bola správna odpoveď 23. Pizzu, keďže v škole je používanie mobilných telefónov zakázané, si neobjednal nik a rovnako nik

neprišiel s nápadom, ako zachrániť obed. Teda Leonovi čosi napadlo.

„Niečo mi napadlo,“ povedal. „Cez hodinu som niečo vypočítal.“

„A vyšlo ti 12?“ vyzvedala Táňa.

„Nie. To, čo som vypočítal, súvisí s obedom, teda s tým, ako ho zachrániť.“

„Vážne?“ Zhasínajúca iskrička nádeje v Brunovi vzplanula jasným plameňom a rozhorela sa v táborák. „Takže obed bude?“

„To závisí od nás. Polievka, podľa toho, čo tvrdia chalani, sa varí.“

„Varí!“ súhlasil Martin.

„Cesto a všetky ingrediencie na koláče sú pripravené.“

„Sú,“ prikývol Marek.

„Takže ostáva upiecť ich.“

„Asi si zabudol na to, že ich nemá kto upiecť. Kuchárky zmizli,“ pripomenula Viola.

„Nezabudol. Aha,“ Leon pred sebou rozprestrel list papiera s výpočtami, ktoré by mal

ovládať každý štvrták. „Obed sa začína o pol dvanástej. Prví idú prváci. Teraz bude trištvrte na jedenásť. Koláč sa pečie dvadsať minút pri teplote 180 stupňov Celzia.“

„Odkiaľ vieš, ako dlho a pri akej teplote sa pečie koláč?“ vyzvedal Tomáš.

„Bolo to v domácej úlohe,“ pripomenulo dievča v bielej blúzke. „Cvičenie dva na strane štyridsaťdeväť,“ otvorilo učebnicu a prečítalo: „Mamka pečie koláče na rodinnú oslavu. Koláč sa pečie dvadsať minút pri teplote 180 stupňov Celzia. Mamka má v pláne upiecť tri plechy, ale do rúry sa zmestí iba jeden. Koľko času ubehne, kým upečie všetky tri koláče?“

„Aha,“ Tomáš zahanbene sklopil oči. Bolo jasné, že domácu úlohu včera nevidel.

„Takže späť k plánu,“ pokračoval Leon. „Potrebujeme dobrovoľníka, ktorý sa počas hodiny vypýta na záchod, ale na záchod nepôjde. Pôjde do kuchyne a dá do pece prvú várku koláčov. Potom sa vráti. Po dvadsiatich minútach sa vypýta

niekto iný, aby to nebolo podozrivé. Vyberie prvú várku a naloží druhú.“

„To by sme mohli stihnúť,“ Viola pozrela na Leonove výpočty. „Čo je toto?“ ukázala na škvrnu v strede papiera.

„To som si kýchol,“ priznal Leon zahanbene.

Kým sa stihli dohodnúť, kto pôjde prvý, zazvonilo. Pani učiteľka vošla do triedy a všetky plány na záchranu obeda museli ísť bokom. Začala sa vlastiveda.

„Kde sme skončili?“ opýtala sa pokojne a prísne zároveň.

„Pani učiteľka?“ Tomáš sa dvihol zo stoličky.

„Áno Tomáš?“

„Môžem ísť na záchod?“

„Čo si robil cez prestávku?“

„Nebolo mi treba.“

„Nebolo ti treba?“

„No, hej, ale teraz mi začalo *trebať*.“

„Trebať?“

„Hej.“

Pani učiteľka bezradne vzdychla a povedala:

„Chod.“

Všetkým okrem nej bolo jasné, že Tomáš je prvý dobrovoľník a vôbec mu na záchod netreba.

Hodiny nad dverami ukazovali o desať minút jedenásť. Jedenásť desať musí ísť do kuchyne ďalší dobrovoľník.

Čas sa vliekol a Tomáš sa nevracal. Ubehlo päť, desať, pätnásť a nakoniec dvadsať minút. Tomáša nebolo.

„Pani učiteľka?“ hlásil sa Peťo.

„Áno?“

„Môžem ísť na záchod?“

Pani učiteľka naňho podozrievavo pozrela a povedala: „Chod' a cestou vyzdvihni Tomáša. Asi zablúdil.“

„Áno,“ odvetil a odišiel. Peťo bol druhý dobrovoľník, ktorý sa rozhodol postarať o koláče v kuchyni.

Celá trieda v napätí očakávala návrat chlapcov.

Po pätnástich minútach oslovila pani učiteľka Martina. „Martin? Chod' prosím ťa na záchod a zisti, čo tam tí dvaja nešťastníci robia!“